

L'ESQUELLA

DE LA TORRATXA

BARCELONA, 21 D'ABRIL DE 1911

NÚM. 1686 — ANY XXXIII

PERIÓDIC HUMORÍSTIC IL·L·USTRAT

10 centims — Atrassats: 20

La revolta de la terra del Xampany.— Manifestació dels agricultors de Troyes contra les disposicions del Govern.

CRONICA

El nou període de la renaixensa catalana

No falten avui catalans pessimistes que anyoren els passats temps del catalanisme purament sentimental. Troben de menys els Jocs Florals tumultuosos, les menasses terribles a Castella y a Espanya, les alusions a l'història catalana heroica, l'exalsament hiperbolic de tot lo nostre, el sistemàtic denigrament de tot lo de l'Ebre enllà, les entremaliadures ab intervenció de la policia y consegüents corredisses... Y perquè ja fa alguns anys que'l moviment català va per altres camins, sospiren tristament y's mostren desesperansats.

Aquets catalans pessimistes no tenen raó. El seu pessimisme y el seu descoratjament són deguts a que no veuen més que la superficial apariència de les coses. Concedeixen excessiva importància als crits de la lluita, y's pensen que'ls més repatanis són els més energics, y que s'es tant més catalanista quant més se malparla de la gent de ponent.

Així prenen per decadència lo que es una transformació feconda. Pera ells, actualment el catalanisme ha perdut molt, y s'ha allunyat considerablement l'hora del triomf. Ja no se senten *Els Segadors*—diuen—ni s'envien missatges a Finlàndia y a Creta, ni celebra assemblees l'Unió Catalanista. Y exclamen: «Estem perduts!»

No, amics, no estem perduts. Ha succeït no més que les bombolles de savó que'ns havien enlluernat s'han fos, perquè fatalment s'havien de fondre. Era una bombolla de savó el moviment catalanista que esclatà quasi sobtadament després de la pèrdua de les colònies espanyoles. Era una altra bombolla de savó—tan bella com vuida—el moviment de la Solidaritat catalana. Sota d'aquelles enganyoses apariències de forsa y d'ímpetu, hi havia un nacionalisme encara rudimentari; un sentiment nacional feble, inconsistent; un poble sense cultura pròpia. Arbres sense arrels, la ventada freda de la desil·lusió havia d'emportarse'ls.

Ara, per sort de Catalunya, hem comprès que lo que cal fer pera crear un fort nacionalisme es posar a l'edifici de Catalunya solids fonaments, més que ornamentarlo ab banderes y domassos. Ens hem adonat que no conseguirem el triomf de l'autonomia ab versos rebels, ni ab invocacions als comtes y reis de l'història nostra, ni ab entremaliadures de carrer, ni ab valenties de vetllada política-literària-musical. Hem vist que'ns convenia, per de prompte, cridar menys y estudiar més.

Si, dèu anys enrera, la joventut catalana cridava, avui estudia. El planter d'oradors fogosos y de martres ha deixat el lloc a un planter d'aciensats. El nivell intel·lectual del catalanisme ha pujat extraordinàriament en pocs anys. Tenim un floret de joves estudiosos, cultes, inquietos, europeus, que feia moltes, però moltes dècades que no havíem tingut a Catalunya. Abans els savis eren aquí casos isolats, excepcions; treballaven independentment; no tenien res que agrair

a l'ambient que'ls envoltava; eren d'aqueixes flors solitàries que no fan istiu. Avui, al contrari, la cultura catalana renai-xenta s'organisa, se fa cosa colectiva y social, troba un ambient favorable pera'l seu desplegament.

D'aquesta manera es com se posen solids fonaments a la nacionalitat catalana, com se desvetlla y s'arrela el sentiment nacional, com ens atensem al triomf de la causa patriòtica. Per això jo no anyoro els passats dies de sentimentalisme, de romanticisme. Tampoc els condemno, per això. Y fins crec que tornaran. Però quan tornin ja no seran bombolles de savó, sinó cosa forta y durable. Se cridarà; però s'estudiarà alhora. El nacionalisme català tindrà el ferm sustentacul de la cultura catalana. Jo no's tractarà dels crits nerviosos dels febles, sinó del clam robust dels forts.

WIFRED

□ □ □ ————— □ □ □

55555

—¿Què?—exclama en Casulleras al mirar el número del bitllet que acaba de donarli el cobrador del tramvia:—¿El 55544?... ¿Es dir que no hi falten més que onze bitllets pera ser al 55555?...—

En aquet món—y potser en l'altre succeeix lo mateix—tothom té la seva flaca. L'un es esperantista, l'altre la pega pel billar, aquet s'aficiona a les armes, aquell al clero...

En Casulleras les ha donades per aquet cantó: es coleccionista de cap-y-qués de bitllets de tramvia. Y la cosa l'ha agafat tan de ple a ple, que per un cap-y-quí «dels bons» seria molt capas de regalar al que l'hi oferís,

*«un poco de la gloria que en su día
en el cielo, tal vez, le corresponda»,*

que diu el poeta.

Es clar que aquesta mania, analisada desapassionadament, resulta un si es no es ignocenta y potser fins ridícula; però de totes maneres, val més que la gent se dediqui a coleccionar cap-y-qués que no pas a tocar malament l'acordeon o a organitzar *comités independientes*.

Conegut, doncs, el tipo, facil es comprendre l'agitació que s'apodera d'en Casulleras a l'enterarse de que onze bitllets «més enllà» del que li ha entregat el cobrador hi ha un cap-y-quí tan hermosament colossal com el 55555.

Tancant els ulls pera millor reflexionar lo que li convé fer en aquell moment solemne, el pobre xicot se palpa la butxaca.

—¡No duc més que dèu centims!—murmura en Casulleras;—però, no importa: aquesta sola moneda, habilment aplicada, es tot lo que necessito pera apoderarme del magnific cap-y-quí que'l cobrador arrencarà ben aviat del talonari.—

L'operació, al seu entendre, no pot pas ser més senzilla. Tot es qüestió d'esperar, mirar y comptar, y quan l'ocasió sigui arribada, tornar a demanar bitllet, fent creure al cobrador que s'ha oblidat de donarnhi.

Puja un passatger, y en Casulleras, dret com un centinella en un recó de la plataforma, comensa a comptar en veu baixa:

—¡Un!... Som al 55545.

Quatre passos més enllà n'hi puja un altre.

—¡Dos!...

L'impaciència el devora. ¡Vès si ara no podria presentarse tot'una familia d'aquelles que no'n tenen prou ab mitg carruatge!...

A CA LA NATURA

—Vostè diu que es la veritat personificada?... Doncs, be, jo soc un enamorat de la Veritat núa...

De totes maneres, encara que ab desesperadora lentitut, van pujant passatgers.

—Tres... quatre... cinc... sis... ¡Ja som al 55550!...

S'acosta el felís moment. El cor li va an en Casulleras com una màquina que té descompost el regulador.

—Set... vuit... nou!...

¡Un no més n'hi falta!... Un, y el magnífic cap-y-quí de les cinc xifres iguals, desprenentse del talonari del cobrador, anirà a enriquir per sempre més la seva col·lecció meravellosa.

Puja un altre passatger.

—¡Dèu!... ¡Ja està!—

Com l'apache que atraca al descuidat transeunt al girar

una cantonada, en Casulleras s'acosta al cobrador, y de la mateixa manera que deuria ensenyarli un punyal, li ensenya els déu centims.

—Dongui'm el bitllet. No me n'ha donat, encara.

—¿No?... Tingui.—

Y li entrega el paperet groc, ple de números y lletres.

Sense esperar més, en Casulleras salta del tramvia. ¿Què ha de ferhi ja allí, tenint com té en son poder la preciositat codiciada?...

Salta y apoiantse en un arbre, fixa la seva vista enterbolida en el número del bitllet.

—¡Oh!...

Es el 55546.

—¿Què?... ¿Què es això? ¿Què ha succeït aquí?...—
Rès no ha succeït.

En Casulleras ja ha comptat be, ja.

Però l'infelís no s'ha fixat en que, entre els deü passatgers que ha vist pujar, hi havia vuit *pases*.

MATIAS BONAFÉ

Foc es horaciana, o carducciana, o els diables de l'infern... Jo, que la vull veure sols catalana y, tot lo més, ab *anyoraments* helenics, tindrè la franquesa de dir que m'agrada molt més que Horaci y que Carducci, perquè l'entenc més y, sobre tot, perquè es més nostra.

Una cosa no li perdono al gran *Biel de la Mel*: la preferència que sembla sentir per la forma sonetística, per aquesta argolla inquisitorial, motllo rebec, camisa de forsa que se'n diu sonet...

FRA NOI

Davant "La Columna de Foc"

Ja era hora de que tinguéssim un llibre de versos d'en Gabriel Alomar; de que les llibreries dels bons catalans s'enjoïessin alegrement, triomfalment, ab un volum de poesies seves. Ningú ignorava l'existència radiant dels versos del cantor de la Ciutat, ningú posava en dubte que l'ilustre mallorquí, el nostre batallador publicista, fos un gran poeta de genials concepcions, de formes impecables. Premiat repetidament en els Jocs Florals, desgranant poèticament la seva *De Poetisació* en l'Ateneu, llegit aquí y allí en disperses fulles de revista, tothom havia admirat el seu estre portentós y la gracil majestat de les seves estrofes, però'ns calia alguna cosa més, ens calia el goig de posseir l'obra sencera del poeta, el recull, el feix, el pom, la garba esplendorosa de les seves produccions disseminades.

Ja coneixiem, doncs, totes o la major part de les poesies de LA COLUMNA DE FOC, y, no obstant, de la primera a l'última, desde *L'Agonia de les flors* fins al *Brindis*, ens han tornat a sugestionar, obligantnos fortament, imperiosament, ab una atracció espiritual filla sols de la suprema estètica, a entregarnos, a abandonarnos per complert y en un transport d'idealitat y de bellesa, a l'obra del Mestre. Y ens hi havem entregat ab l'ànima oberta perquè tot el llibre vessa un optimisme sà, un optimisme tot amor a la vida, d'adoració a la naturalesa y de fe en les idees, en els homes y... ¿per què no dirho? en les dones.

Els versos de LA COLUMNA DE FOC són sempre bells, delicats, tot sovint amples, majestuosos; a lo millor se tornen frenètics, violents, prenen sonoritats adequades al tema, y ara semblen estridències rimades, ara sotils batements d'ales de papelló... Les seves notes amoroses tenen la sensual vibració dels espasmes diabòlics, són com gotes de deliciós verí vessades ab refinament dintre de gotets èrotics; els seus cants a Natura són oracions d'anacoreta futur; els seus temes de socialisme duen ungit l'halè dels redemptors de pobles. Però l'Alomar es, ans que tot, un cisellador perfecte que adapta el mot al pensament ab meravelloses harmonies. Segons lo que ha de dir, ho diu d'una manera o d'una altra, sempre com si bressolés les idees de pensador al ritme dels seus sentiments d'artista. Vegi's, sinó, *La Quadriga*, *La selva animada*, *Les còves verges*, *El Cant de les turbes*, totes de diferent tallat, y que cada una exhala el seu degut perfum, gracies al lexic original de que's compon, per magia de l'artífex-poeta. L'Alomar, romàntic y futurista tot d'una pessa, domina el vocabulari poètic modern com no ho pot ni somniar en Marinetti.

Encara que la forma parnasiana, vano de *pavo-real* pompós, decoratiu, teatral, diguemne espaterrantista, ab que s'engalanen la quasi totalitat de les produccions del nostre poeta no sia del gust predilecte de tothom, quan es presentada ab l'ingenuïtat y ab l'art indispensables tothom hi ha d'estar conforme, y si no'ns guanya la preferència ab una absoluta simpatia que'ns mogui a evolucionar, ens inspira, quan menys, un mut respecte y una profunda admiració.

Potser algú dirà que la musa de l'autor de LA COLUMNA DE

AUCELL DE PAS

FERRUCCIO GARAVAGLIA

Eminent actor italià que actualment treballa al «Eldorado».

ens recreen els oïdos els *redentores del pueblo*?

Nosaltres no demanem, per més que ho mereix, que vagin a empaitar al senyor Foronda la policia, l'infanteria, la cavalleria y l'artilleria. ¡No som tan crudels!...

Però lo que sí desitjariem es que l'anés a veure algun delegat de l'Arcalde, y en forma ben sèria fes entendre a l'autòcrata dels tramvies que en una capital com Barcelona, y tractantse d'un lloc tan centric y concorregut com la rambla dels Estudis, constitueix una vergonya y un abús incalificable això de que pera arreglar l'empedrat de quatre metres de via s'hi hagi de passar quatre mesos, ab evident perjudici del public que per allí tranzita y notoria ofensa al bon nom de la ciutat *archivo de la cortesía, albergue de los extranjeros y en sitio y belleza única*.

MITO

Aquí no hi ha justicia!

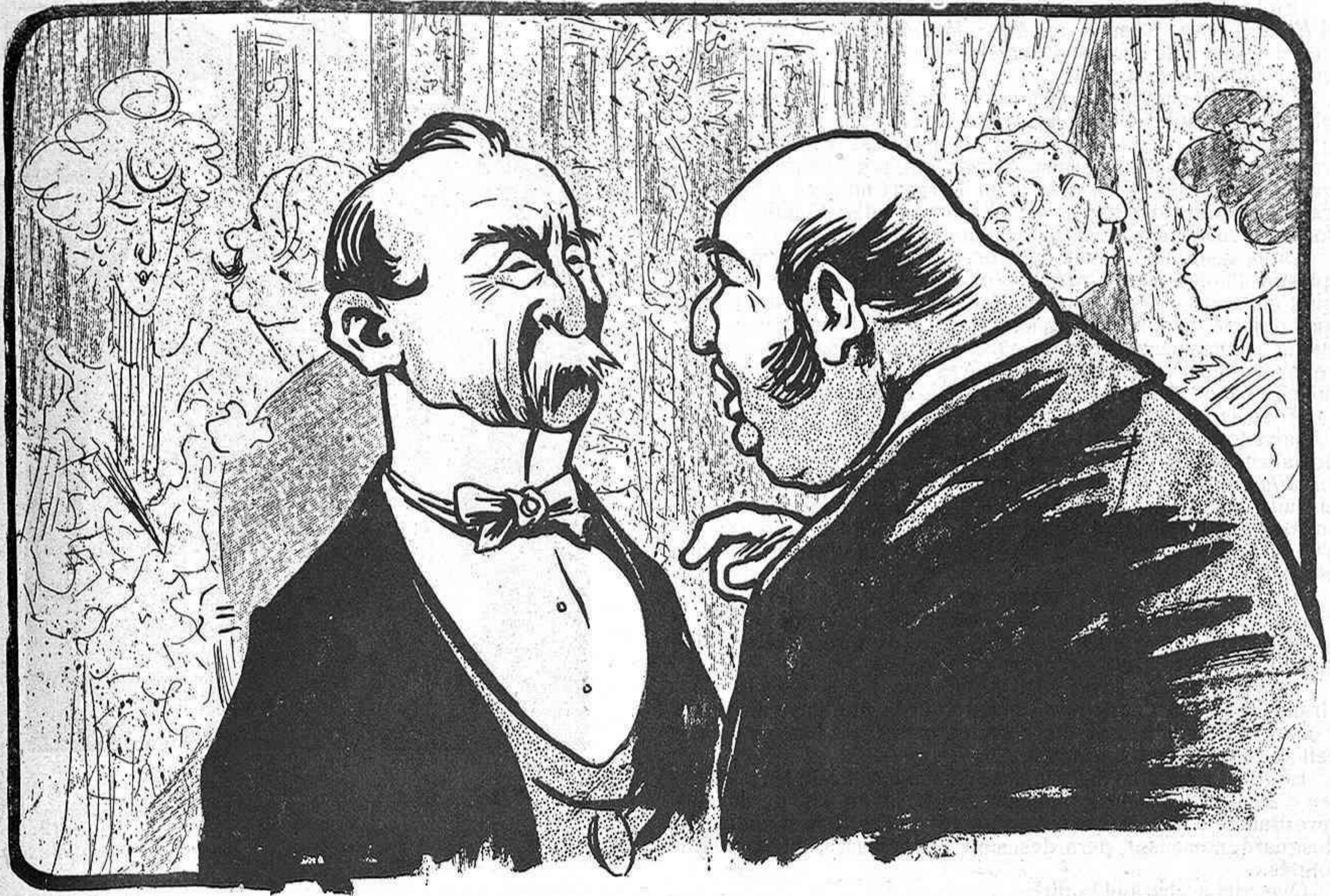
Si un dia nosaltres—¡Alàh no ho permeti!—ens revestim de valor, y arribantnos fins al carrer de les Mosques—ja veuen que, expressament, escullim el carrer de menos circulació de Barcelona—el desempedrem y construim una barricada, ¿què succeirà?

Que immediatament compareix eren allí la policia, l'infanteria, la cavalleria y potser l'artilleria, y ¡ziz zas!, ¡pim pum!, ¡bom brrrom!, a trompades, a tiros, a cops de sabre y a canonades ens posaran una cara com un Sant Llatzer, desfaran la barricada en mala hora per nosaltres construïda y, amarrats *codo con codo*, ens portaran a la delegació o a la Modelo y, si massa ens apuren, al castell de Montjuic.

¡Total, per res!... Per una senzilla muralla de pedra que no fa altra cosa que obstruir el pas d'un carrer... pel qual no hi passa mai ningú.

Doncs be. L'Empresa dels Tramvies fa mesos que, constantment, té tres o quatre barricades a la rambla dels Estudis, lloc bastant més centric que'l carrer de les Mosques, y ningú li diu res. Allí s'estan les pedres, apilades en perfecta muralla, dies y més dies; per allí hi passen y traspassen totes les autoritats, grans y petites, de Barcelona, y les barricades tan fermes com si tal cosa.

¿Es just això?... ¿Aont es l'igualtat *ante la ley* ab la que tan sovint

LA BONA SOCIETAT

—¿Còm el troba el ball, marquès?
 —Si vol que li sigui franc, no m'hi he fixat. Tota la nit l'he passada al menjador.

A la Primavera

Ja que altra volta ets aquí,
 vull fer saber, Primavera,
 que es sols la teva fatlera,
 quan vens, el fernes patí.

Per més que quatre farsants
 d'aquets que'n diuen poetes
 te vinguin a tu ab... brometes,
 endressante festius cants,

creu que estic ben convenut
 que qui't coneix no t'alaba
 perquè tens tan mala baba
 que'ns malmets fins la salut.

Tu't creus que ja'ns aconsoles
 ab flors y arbres que floreixen,
 mes pels quins, com jo, pateixen,
 no ho són pas tot flors y violes.

Igual que'ls arbres, florits
 quedem molts ab ta arribada,
 perquè tens llevò escampada
 d'uns *grans* que no són *petits*.

L'un té d'anà encarcerat;
 l'altre, ab el nas tot vermell;
 qui a la galta, qui al clatell,
 tothom porta el seu pegat.

Sols pendre sarsa convé,
 perquè la sang mortifica;
 si menjo molt, tot me pica;
 si bec el vi fort, també.

Governant tu, ja en cap part
 no sé que estarhi quiet puga;
 tot se'm mou, tot se'm belluga...

semblo un peix quan surt de l'art.

També an el pobre jovent
 causes el seu esclavatge.
 Tu els portes el prometatge
 perquè acabi en casament.

Y de tal modo els tortures
 que'ls fas fer mil desgavells,
 y aumenta l'eixam d'aucells
 com augmenten les criatures.

Ja comprenc que algun adepte
 sempre'l tindràs ben segú,
 mes som molts ja els que de tu
 n'hem format molt mal concepte.

Conque, desd' avui prous mimos;
 sé qui ets y ningú m'encera.
 ¡Tu ets l'hermosa *Prima-vera*,
 prô nosaltres som els *primos!*...

MARTÍ REVOLTÓS

MUNICIPALESCA

Pera la gran familia lerroxista de l'Ajuntament van les co-
 ses de mal en pitjor.

El dualisme que separa als regidors es més fort que mai.
 Aquets se troben avui dividits en dos bandos, cada un dels quals
 odia a l'altre a mort. Com tothom sab, capitanegen l'un en Mir y
 en Serraclara. Al davant de l'altre hi ha en Lladó, home de cui-
 dado y d'embestides perilloses.

En Lladó té a favor seu la massa del partit y la simpatia d'*El Progreso*. Compta en Mir y Miró ab l'apoi d'*El Diluvio* y l'entusiasme dels escassos correligionaris amics de transigencies y contemporisacions.

La guerra que'ls dos grupus venen fentse es de lo més implacable y desprietat que puga donarse. No hi ha assumpte xic ni gros que no serveixi pera posar de manifest la fonda antipatia que l'un a l'altre's professen. Afirma qui pot saberho del cert que la relació entre en Mir y en Lerroux no peca d'amistosa. Es més: se diu si existeix entre'ls dos una divisió gaire be profunda, divisió que s'accentua a mida que'l temps passa.

De la destitució de l'Inspector de Consums se n'havia fet qüestió d'honor pera'l partit. Volia en Lerroux que en aquet punt concret fallessin els regidors radicals com un sol home, a qual objecte donà les intruccions que eren del cas en una sessió tinguda particularment pera aquest objecte. En Mir, que a la reunió no oposà obstacles a les ordres del quefe, buscà per sota mà el medi de desobeir-lo arribat que siguié el moment precís.

Además, coses són d'en Mir els assumptes del kiosco de l'Abaixador y lo del mercat de Sant Josep. Els d'en Lladó, que ho saben, se n'aprofiten pera posarlo en evidencia, en tant fa *El Diluvio* el joc del president de la Comissió d'Hisenda contra el sentir dels venedors del mercat y lo que demanen els interesos de la ciutat, perjudicats per l'emplament d'un kiosco que s'ha donat sense subasta y que pagarà un lloguer de tot punt mesquí.

En Lladó y els seus parcials no tenen entre el public y la premsa la més petita simpatia. Per por de ferlos el joc no s'atreveixen els diaris a disparar en contra d'en Mir, qui treu d'aquest estat de coses el major partit possible.

Y aixís segueix el *poti-poti*, y aixís van les coses a la Casa Gran, y aixís va en Mir tirant el carro endavant entre disgustos y contrarietats, en tant els correligionaris que li arrenquen la pell se compten per centenars.

En Mir jurà l'altre dia venjarse cumplidament de les escomeses d'en Lladó y comparsa, quals malifetes no els perdona. Y aprofitantse d'una ausencia d'en Lladó, ha destituït el quefe del Resguard, nomenant, pera desempenyar la plassa, a l'ex-diputat Anglés...

Que com acabarà el bullit?

Difícil es predirho.

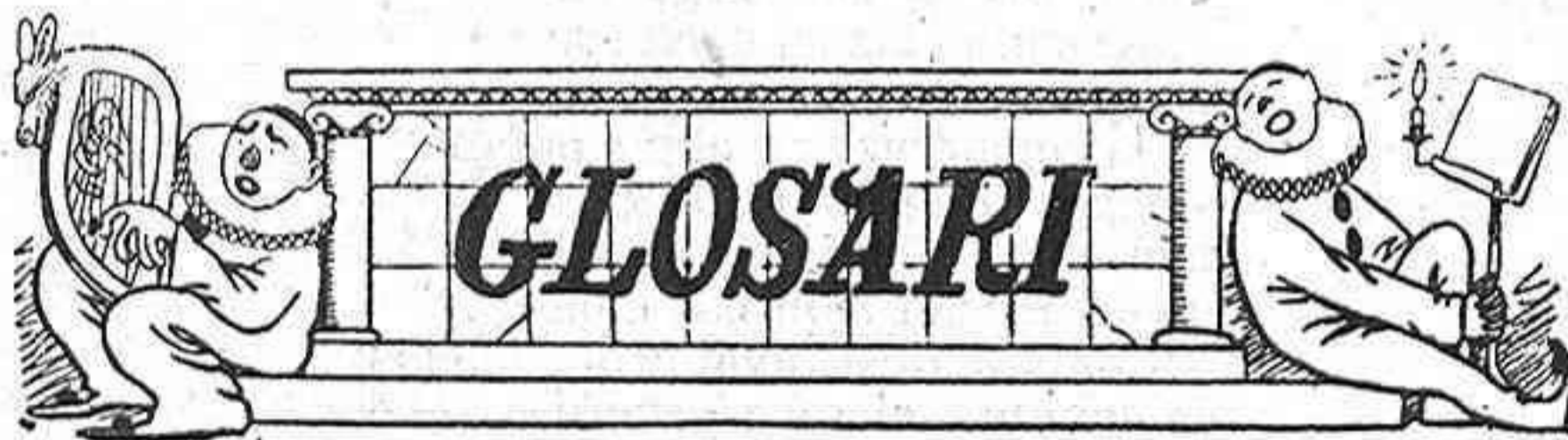
Perquè, an en Mir són molts els regidors que'l critiquen, y callen quan el tenen al davant.

El perquè ja l'indicava en Vinaixa després d'una sessió en la qual ell y en Mir van picarse les crestes de mala manera.

Preguntat per un amic si resoltament se decidia a renyir ab el President de la Comissió d'Hisenda, contestà en Vinaixa ab aquestes paraules, rigurosament històriques:

—Renyir jo ab en Mir?... Això seria tant com posarme malament ab l'administrador del diari!

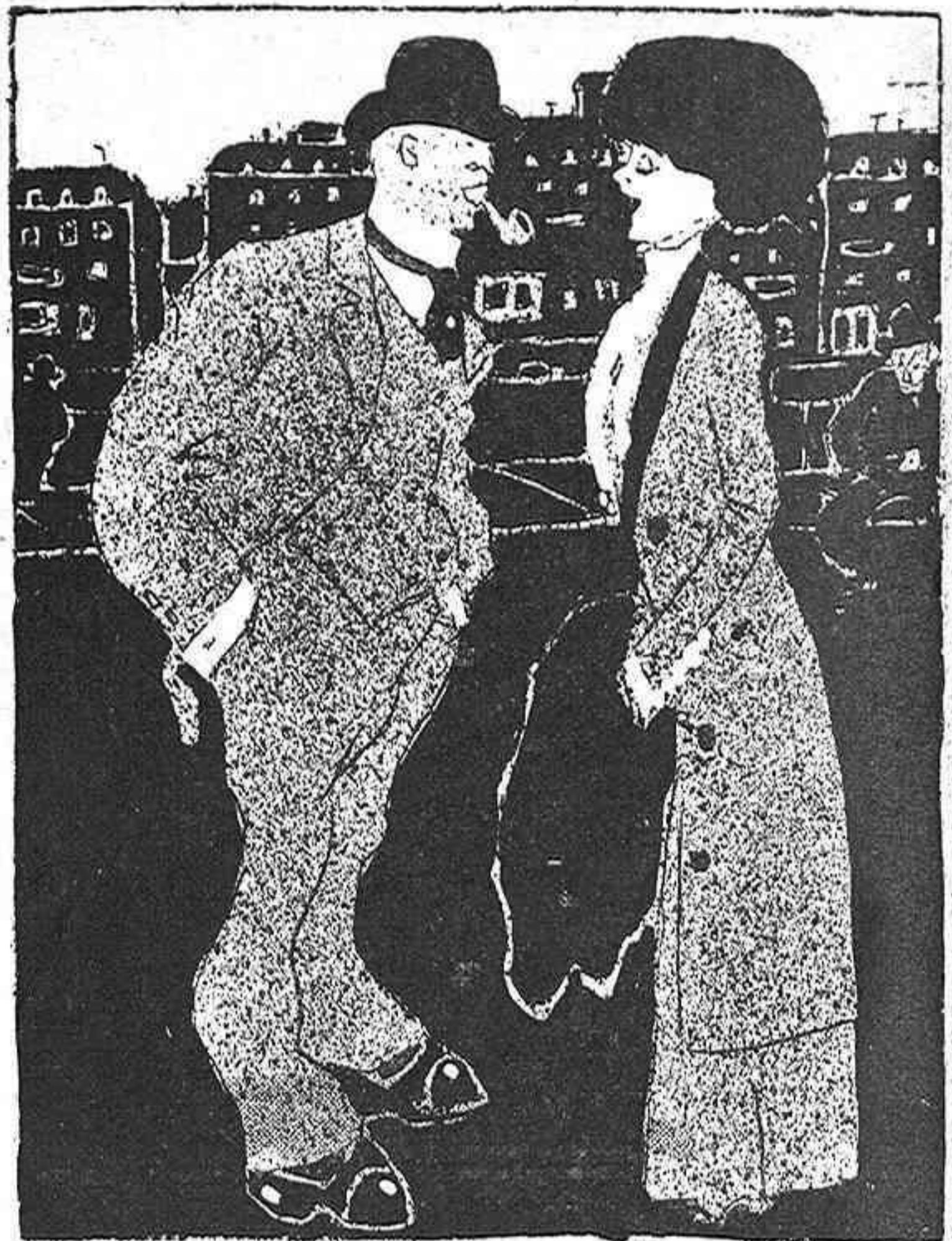
JUST

QUATRE TANTOS PER UN «GOAL»

Pobre país, el nostre! No li mancaven sinó les dissidencies y escissions dels sportistes pera acabar d'esser desgraciat. No'n té prou ab les crisis ministerials, ni ab l'econòmica, ni ab la del teatre, que tot sovint ha de veure's trastornat ab la crisis del joc gimnastic a l'aire lliure. Y es una veritable llàstima, ara que l'atletisme, que'ns havia fet tan grecs, tenia ja el peu al coll a la sota d'oros, perdició y enrunament de les families honrades.

El gest noblement irat del «Club Barcelona» al retirar-se del campionat footballistic de Bilbao, ha promogut entre la gent de la samarreta un desori terrible. Les protestes dels campions catalans, y dels membres familiars dels sis cents socis més o menos protectors de que

CONFIDENCIES

—¿De manera que t'has casat?
—Provisionalment, ¿eh? no més que provisionalment.

MATRIMONI DESIGUAL

—Vols dir, noia, que ja som a la primavera?
—Sí, però, lo que es en tu, no's coneix pas per res.

aquell centre's còmpon, contra la Federació han sigut moltes y ben sorolloses, al punt de perillar la serietat de la classe y l'integritat del territori.

Realment, això de donar per dolenta una partida que'l dia abans s'havia jutjat bona; això que han fet els bilbains de demanar l'intervenció d'Inglaterra, aixoplugantse en les molsudes pantorrilles de quatre rossos albionesos, que ja se sab que són els barandes de la pilota, y tot pera vencer als pobres catalans, això, la veritat, es una jugada bruta que's fa digna de la reprobació de totes les persones de criteri clar y que mereix una seriosa reconvençió per part de les mundials potencies atlètiques.

Y aixís estem. Els nostres, retirats. Els de l'Atletic, de Bilbao, tractant d'imtemperants als susceptibles del Barcelona. Els del Club de San Sebastián fent cama y camarilla ab els de l'Atletic. Els inglesos, rientse dels espanyols. Els del Gimnastic, de Madrid, celebranths, perquè's tracta d'esos catalanes. La Federació orgullosa de la seva maniobra. Y els de l'Espanol, de Barcelona, no gosant a obrir la boca ni per companyerisme, enllepolits ab onze medalles y satisfets perquè'ls han alabat un porter...

A nosaltres, que ni un porter ni una porteria ens mouen a apassionats judicis, no'ns ha vingut pas de nou la destemplada irrupció dels sportistes dedicats al noble joc del cop-de-pen. Encara no'ls varem veure les calses arremangades, mostrant a l'aire els biceps inferiors, ja'ns ho varem temer que això del foot, comensat a còsses, acabaria a cops-de-puny.

Però creiem sincerament que s'imposaran el bon sentit y la calma. Reflexionin uns y altres, y a l'alegre espectacle de les seves gracies atlètiques no hi vulguin afegir el trist espectacle de les seves vanitats.

Pensar que pera guanyar una miserable copa, si's descuiden, fan trencadissa de tot el joc de taula!

XARAU

Periodistes tramviaris

L'Anònima de Tramvies segueix cobrantse els passatges *gratuits* concedits als nostres periodistes. Sols que en lloc de ser la premsa l'encarregada de satisferlos som els ciutadans *pedestres*, els que no som ningú, els encarregats de pagarlos.

A l'hora que escrivim aquestes ratlles, la darrera desgracia causada pels tramvies ha tingut lloc—que sapiguem—a la Barceloneta. Una criatura de pocs anys ha sigut treta agonitzant de sota les rodes d'un cotxe de l'Anònima.

Del succés—que ve repetintse ab una freqüencia escandalosa—n'han donat compte els diaris—salvant poquíssimes, comptades excepcions—ab les línies que precisen pera relatar un fet banal, inevitable. Ni una paraula de protesta, ni un mot de censura pera la companyia, ni una mala frase de condol pera aquesta nova víctima de l'epidemia tramviaria.

Es clar que malaventurat del que hi cau, y que l'enfado dels diaris no havia d'aminorar poc ni molt el sofriment de la pacienta ni el desconsol dels seus parents. Però davant de les ires dels periodistes hi havia la possibilitat de que l'Anònima circulés les ordres oportunes a fi de que's disminuïssin les velocitats, fent que'ls seus dependents transitessin per les vies de l'interior ab el major mirament possible.

Avui ni el recurs ens queda, als barcelonins, de fer que per medi dels diaris arribi la nostra veu al despaig sumptuós dels directors dels nostres tramvies. En fet de vetllar pels interessos del public està avui, el qui més y el qui menys dels nostres diaris, a l'altura d'*El Diluvio*...

EL MORO Y LA MODA

—Es curiós, això... Europa'ns vol conquistar per incivilisats, y ara resulta que fa un grapat de sigles que anem a l'última moda...

Que per molt temps segueixi l'Anònima tenintlo en compte.

En quant a nosaltres, ciutadans obscurs, tant obscurs que ni a membres de la premsa diària arribem, sols demanem una cosa: que si el destí ens té condemnats a deixar la vida sota les rodes d'un carruatge, sigui el qui ens mati l'automobil del director, que, segons s'ha vist, ha inaugurat també l'era de les desgràcies.

Deixarse aixafar per un tramvia vulgar, es cosa a l'alcans de qualsevol.

En canvi, no pot negarse que la mort causada per un automobil té cert encant.

Y sobre tot, no deixa de *fer fi*...

ERGO

PRINCIPAL.—El venerable Guimerà ens demostra una vegada més ser ell el més fort y el més jove dels nostres poetes-dramaturgs. Quina cara deuen haver posat, contemplant *La reina jove*, aquells nois que en el Saló de Cent intentaren *jubilarlo* aleshores de l'homenatge!... El geni d'en Guimerà, potent, avassallador, acaba d'obrar el prodigi d'interessar vivament al gros public, y d'ensà del dia de l'estrena que sembla que hi hagi festa continua al *Principal*. *La reina jove* es, realment, una hermosa creació digna d'admirarse; un drama romantic dels millors ab que comptarà el modern repertori nostre; una obra de poeta que triomfa més per la poesia y pel sentiment que per la veritat y per la lògica; una producció esplèndida en la qual s'hi armonisen perfectament la passió y l'idea, sense que aquesta arribi mai a mostrarse tendenciosa ni que aquella traspassi els limits de lo humà. En Guimerà acaba de demostrar, finalment, als partidaris de l'escola naturalista com unic reconstituent del teatre, que ab motllos vells poden encara dirse coses noves, y que la veritable estètica no consisteix precisament en el motllo. La gran trassa de l'autor se reflexa en haver sapigut, ab un assumpte relliscós, delicadíssim, propens a ferir susceptibilitats com es la política, ferne un drama intens, fortíssim, que interessa a tothom y a tothom agrada... Y això, no ho dubtin, es obra de la poesia; un poeta de geni tindrà sempre la partida guanyada pera domi-

nar al public, sien quins se vulguin els temes o els procediments. Y consti que no volem dir ab això que ab la tècnica hi hagi estat desafortunat, aquesta vegada, en Guimerà, ans al contrari, són innombrables les escenes de forta emoció, els efectes de bona mena que enclouen els quatre actes de *La reina jove*.

En resum, l'èxit de la darrera producció del Mestre va ser

DESMENTINT LO DE LA CRISIS DEL TEATRE CATALÀ

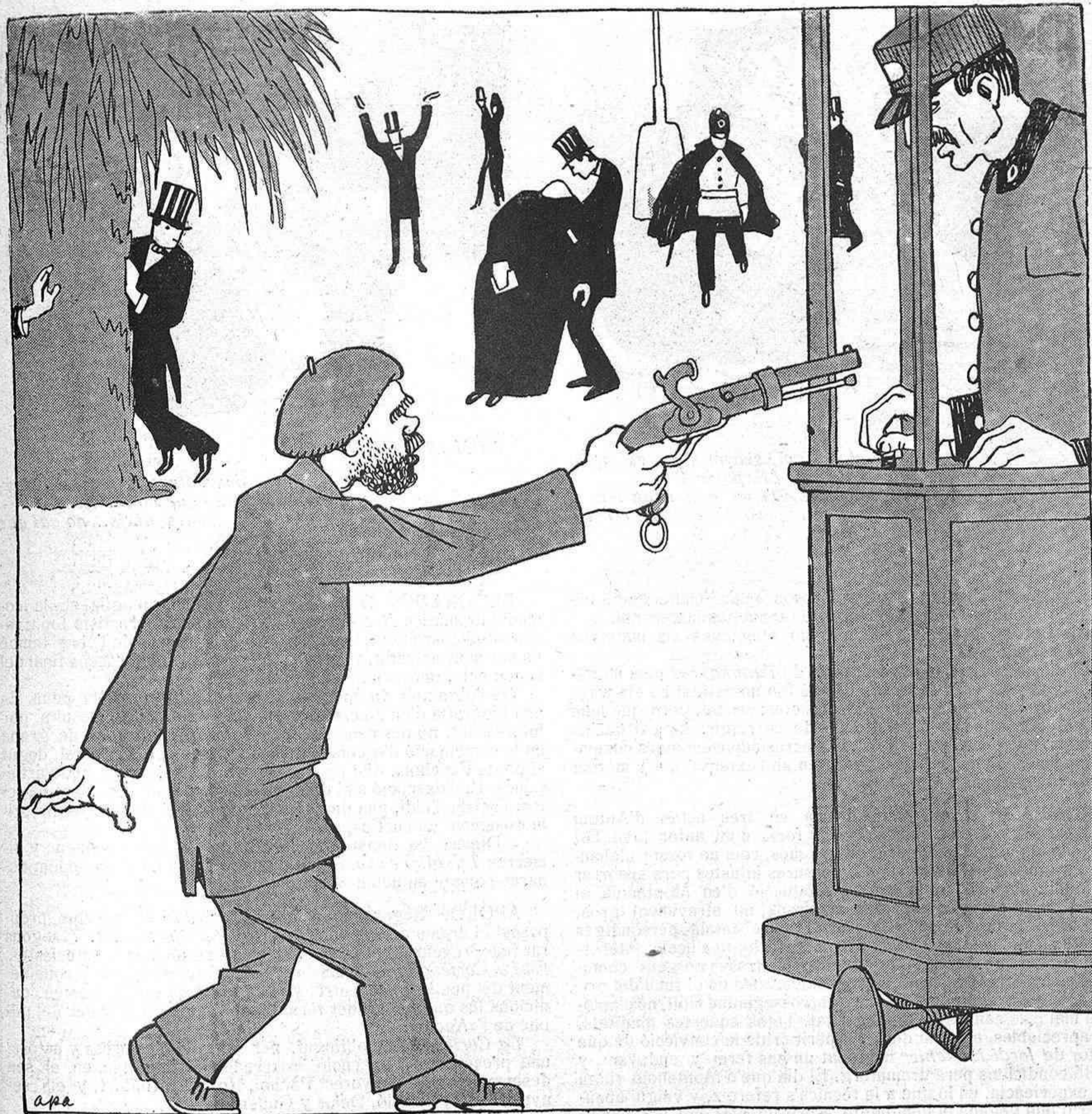

ANGEL GUIMERA

Autor del nou drama romantic La reina jove, estrenat ab grandió exit en el «Teatre Principal».

Escena final del quart acte de La reina jove.

L'HASSANYA DEL DIJOUS SANT

—Fuig, home, ¿què has de matar tu..., carlinol!... Abans no'n mataras tants com ne matem nosaltres!...

gros, unaním, dels que deixen rastre lluminós; un èxit del que se'n alegrarà, en primer lloc, l'empresa, que té obra pera dies, y un èxit que havem de veure ab joia immensa tots els interessats en desmentir a la fas del món intel·lectual aqueixa tonteria que feien correr de la crisi del Teatre Català.

Per l'interpretació mereixen un gran elogi tots els artistes en general. L'obra se sabia be, y això dona sempre una seguretat a l'acció y un relleu a les situacions que valdria la pena de que s'hi fixessin les empreses. La senyora Xirgu, en el paper de protagonista, va matisar molt be, suplint la forsa de l'accionat y la potencialitat de la veu ab admirables delicadeses de dicció y de gestes fisonòmics. En Nolla va dir sempre ab molta naturalitat, y en les escenes culminants ab la *Reina* tingué moments molt felissos. Els altres, tots molt be, sobretot en Daroqui, la senyora Morera, en Guitart, en Jiménez y l'Aymeric.

La direcció, de mà mestra, com poques vegades s'hagi vist.

La presentació, per lo que toca al decorat, be; el mobiliari y lo demés no tant, y es llàstima.

LICEO.—No ha pogut comensar millor la temporada wagneriana d'aquesta primavera. L'èxit assolit pel *Tristan* el diumenge, dia d'inauguració de temporada, fou verament grandíol y merescut. Sens cap dubte es la vegada que aquella pàgina musical del gran mestre, la més plena d'emoció y sentiment de tota la seva obra, ha sigut més justament interpretada per tothom. La senyora Kaftal encarna a *Isolda* d'una manera acabada: la seva veu es dolça y agradable; estigué sempre be, arribant a emocionar intensament al públic en l'imponderable «Cant de la mort». En Segura, en el difícil paper de *Kurvenal*, acertadíssim, y al nostre paísà Viñas no cal repetirli els elogis que li hem tributat les altres vegades que ha representat el *Tristan*.

El mestre Kaehler, fascinant materialment a tota l'orquestra

ARTISTES PRACTICS

—Y el seu noi, senyor Garriga, no hi ha enviat res a l'Exposició?

—No, cah... Tenia una gran tela a punt de pintar però, ha preferit ferse'n una camisa.

ab la seva clara batuta. Els xardorosos aplaudiments que li tributà tot el public al finalisar l'obra els tenia ben merescuts.

Els demés, be; fins els chors no semblaven els mateixos d'altres temporades.

El dimars, primera representació de *Tannhauser* pels mateixos interprets que'l *Tristan*. També fou un exit, si be els wagnerians hi trobaren alguns petits defectes: veritat, però, que hem de confessar que són molt difícils de corretgir; no cal que'ns queixem, que prou be que sortí. Dimecres suposem que's comensa el primer cicle; del que parlarem ab l'extensió que's mereix la vinent setmana.

ROMEA.—*L'ex-ministre*, drama en tres actes d'Antoni M. Montañola, es una obra sincera y forta d'un autor jove. Dit això sembla que ja no caldria dir res més, com no fossin alabances pera un pedestal poc solid o censures injustes pera ensorrar una noble ambició. En la segona producció d'en Montañola hi havem pogut apreciar una idea enlairada, un atreviment gros, que'l representa y no poc el portar al teatre català personatges y costums que sols coneixiem per importació; una acció interessant, encara que mancada de novetat; una trassa no gens comuna en exteriorisar l'emoció, com ens demostra en el final del primer acte, y un llenguatge que, tot y arrossegantse molt, no s'arrosga mai pels camins de la vulgaritat. Totes aquestes qualitats, ben apreciables, ens han dut a l'esperit critic la convicció de que l'autor de *Jordi Heischler* ha donat un pas ferm y endavant, y que té condicions pera dramaturg. El dia que'n Montañola tinga més experiència, en lo que a la tècnica's refereix, y vulgui abandonar d'una vegada el llenguatge escrit, literari, pel llenguatge parlat, teatral, aquell dia el jove autor farà tronar y ploure; tinguin compte qui'ls ho diu.

Els comedians, molt be.

El decorat, d'en Ros y Güell, esplendid.

Els mobles, de la casa Kohn, espaterrants.

—*El corb*, impressió escènica d'en Vallmitjana, es un quadre pera espantar, pera fer atacar els nirvis més que pera interessar o emocionar. Dintre el gènere, està be; però no es nou. Els tipos estan ben dibuixats, l'ambient hi es molt cuidat. El public—el public iniciat, s'entén—entra tot seguit en el simbol y s'encomana la tensió espiritual en que'ls personatges se mouen. Es l'art de la por, que en Vallmitjana ja va tocar sortosament en *Els zin-calós*; un art difícil, perquè es susceptible de caure sovint de lo sublim a lo ridicol. En aquest art, el detall més insignificant té una gran importancia y un gran relleu, y s'ha de confessar que en aquest punt l'obra dona l'impressió que l'autor se proposa.

El corb fou molt ben executat per part de tots, en particular per part de la Ferrer y en Tor, que hi fan, ab una portentosa naturalitat, dos tipos admirables.

La decoració, que representa l'interior d'una carboneria, una troballa.

MOMENT TERRIBLE

—¡Parla, desventurada, parla!... Perquè t'adverteixo que ho sé tot.

—¡Ah, sí?... Doncs, aixís... no cal que t'expliqui res.

ELDORADO.—Dilluns va debutar en Garavaglia ab la comedia dramàtica *Beethoven*. Aquest excepcional artista fou ovacionat a l'apareixer a l'escenari. En el transcurs de l'obra també va ser molt aplaudit, y, sobre tot, en la culminant escena final del segon acte, ont estigué sublim de debò.

De l'obra no'n direm gran cosa, perquè no val la pena. Es una biografia d'en *Beethoven* posada a les taules. Resulta poc interessant, no per causa del tema, sinó per la manca de grapa en la combinació d'escenes, demostrantnos que l'original, degut al poeta Fauchois, deü tenir més condicions literaries que artístiques. En l'execució s'hi distingiren, además de l'excelent director, l'actriu Teldi, una dama jove de gran volada que va dir primorosament un curt paper.

—Dimars va donarse *Il Cardinale*, que ja li coneixem, y dimecres *Tristano e Isolda*, de quina representació no podem donarne compte en aquest número.

APOLO.—Segons anunciarem, s'estrenà el dissabte prop passat el drama del senyor Oliveros, *La Cortesana*. Y segons tot feia preveure, obtingué l'autor un exit dels més entusiastes. Es *La Cortesana* un drama sentimental fet ab trassa y coneixement del public y del teatre, y ja es sabut que són aquestes condicions les que, en primer terme, precisen pera triomfar del public de l'«Apolo».

La Cortesana ha obtingut, per part de l'empresa y actors, una presentació y execució esmerades, distingintse en el seu desempenyo les senyores Puchol, Rovira y Guitart, y els senyors Rojas, Perelló, Delor y Guilemany.

Un nou triomf pel senyor Oliveros y per la companyia de l'«Apolo», y un drama apropiat pera eternir l'home més indiferent.

ALTRES TEATRES.—S'ha estrenat, ab exit discutible, *El príncipe amarillo*, a «Novedades», y ab mala fortuna *La loca idem*, al «Nuevo». De tot això'n parlarem ab més calma, si's presenta l'ocasió, un altre dia.

L. L. L.

ESQUELLOTS

L'aixeta de la portada d'aigües segueix *rajant*.

El Govern, esmenant a temps la seva etzegallada sobre el nomenament de la Comissió, ha dictat una nova real ordre que posa les coses en un terreny bastant més enraonat.

Però, però—que diu un dels que de més bona fe intervenen en l'assumpte—si be es cert que per aquet cantó les boires s'han escampat una mica, també ho es que les que envollaven la *pessa* principal subsisteixen de la mateixa manera.

L'intervenció de certes persones en les negociacions...

L'actitut inesperada del Govern, que tan generosament se brinda a protegirnos...

El silenci, millor dit, la resignació ab que determinats elements accepten l'arreglo...

Tot això, ¿per què negarho?, resulta altament sospitós.

Tan sospitós, que nosaltres, desde ara, ens posem en guardia, ben resoltos a cridar, quan vingui el moment en que la Comissió prepari la truita:

—Senyors: tenim l'honor de participalshi que'ls volem ferrats.

□

LA nostra premsa dona, tant mateix, unes notícies ben interessants.

Fixinse en la transcendència:

«La corrida celebrada ayer fué presidida por el señor Alonso Giménez y no por el señor Martínez Paños, como por error se dijo.»

Ja ho saben, els intrigats lectors:

No va sê el senyor de Paños
sinó el senyor de Giménez...
Poden, doncs, continuar
fent el seu curs les esferes.

□

EL gran Garavaglia, un dels actors de més talent, de més cultura y de més dignitat artística del món teatral, ha debutat an el «Eldorado».

Els nostres burgesos y el nostre public en general s'han donat pressa... a no anarlo a veure.

Es una vergonya pera Barcelona. Una falta més de lesa-cultura de la que van donant proves cada jorn els nostres civics ciutadans.

¿No podrien deixar per algun vespre de reunir-se a les fosques en els cines, y demostrar que saben de lletra, y fer un esforç y passar *un mal vespre*, esco tant an en Garavaglia pel bon nom de la seva ciutat, que ara mateix anirà semblant la metròpoli dels vetes y fils?

Si tanta dreta y tanta esquerra ens han de fer tornar, com ens hem tornat, aixuts a tot art y a tota bellesa, tant se valdria deixarho correr y que se civilisi qui pugui.

□

VERITABLE dia de Gloria, segons per quí!...

Després d'haver destituït al jefe del Resguard de Consums, senyor Grau, el passat dissabte, la Comissió municipal va concedir aquest important carrec al conegut y acreditat lerrouxista don Jaume Anglés.

Vetaquí un senyor que en menos de vuit anys ja ha sigut tres coses:

Diputat a Corts.

Regidor del nostre Ajuntament.

Y ara jefe de burots.

Seguint per aquet camí, no desesperem de veure'l un dia presidir l'«Associació dels aficionats a la pesca».

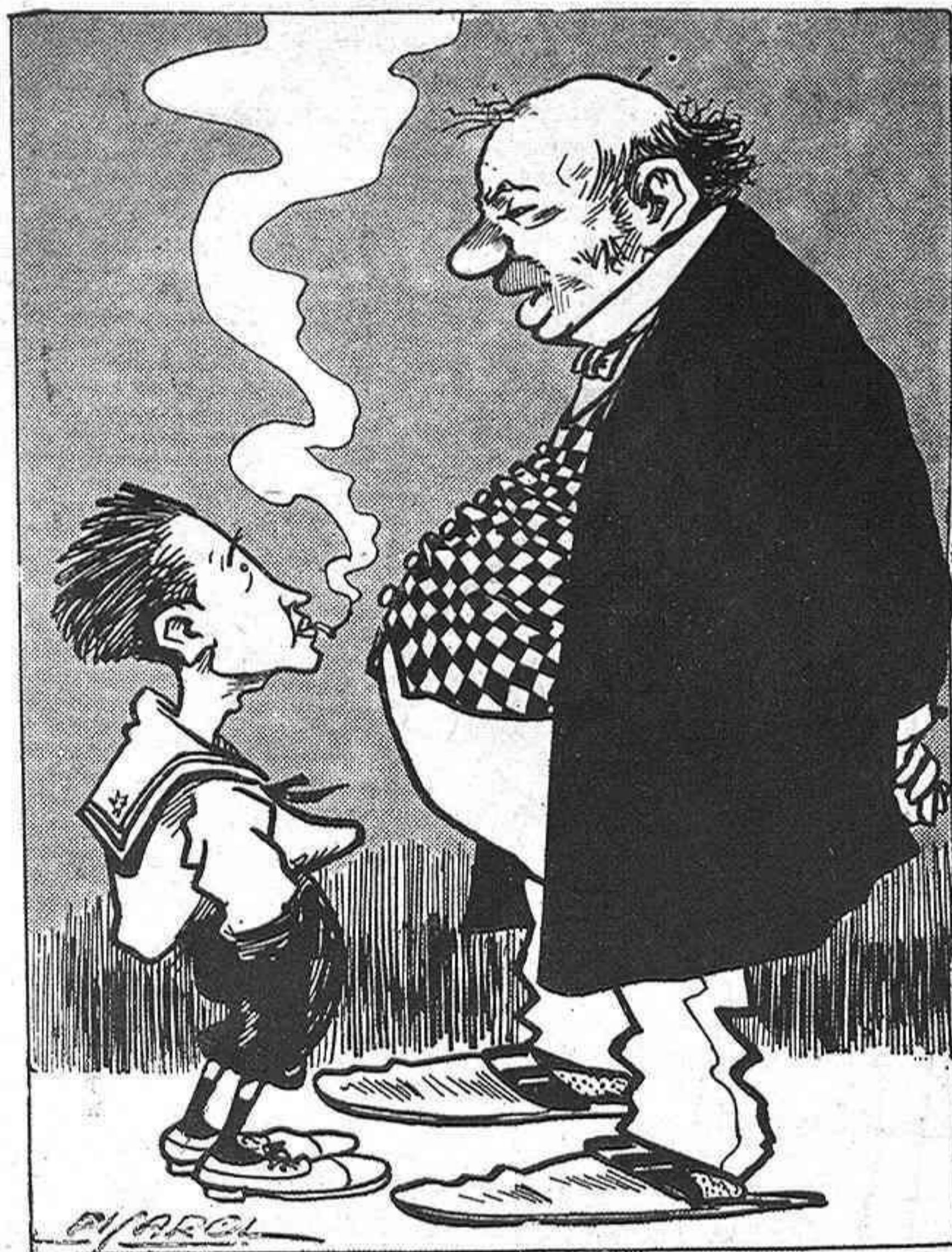
Té aptituts pera serne.

□

L'altre dijous, de pas pera Italia, aont se proposa xalarse una temporadeta, va estar algunes hores a Barcelona el senyor don Natali Rivas.

—¿Qui es el senyor don Natali Rivas?—diran vostès.

Pregúntinlo a *El Diluvio*, que donant compte de la seva arribada y ab una formalitat que enamora, li diu *el ilustre viajero*.

MARRECADA

—Treinte això de la boca, mocós!... Jo no vareig fumar fins que vaig complir els trenta anys.

—Y be ¿quant fa d'això?... Compti... Jo he comensat 40 anys més tard que vostè.

Els que coneixen a don Natali y saben lo que es y lo que representa dintre de la política monàrquica, s'hauran fet creus de la qualificació d'*El Diluvio*.

—¿Per què li deuen haver dit *ilustre*?—deuran preguntarse.

¿Per què?

De cert, de cert, nosaltres no podem assegurarho, però ja quasi jurariem que, si li ha dit lo que li ha dit, ha sigut per dues raons:

Primera: Perquè el diari de la plassa Real ignora qui es don Natali Rivas.

Y segona: Perquè no sab què vol dir *ilustre*.

□

AN en Valentí y Camp ja li ha sortit un competidor.

Aquell noi fatxendero lerrouxí que respon al nom de Zengotita acaba de publicar un llibre.

El tal llibre es una obra filosòfica que's titula *El incrédulo*.

Si gosessim, diriem una cosa an en Xavierito, ex-catalanista. Li diriem que no'n vendrà cap.

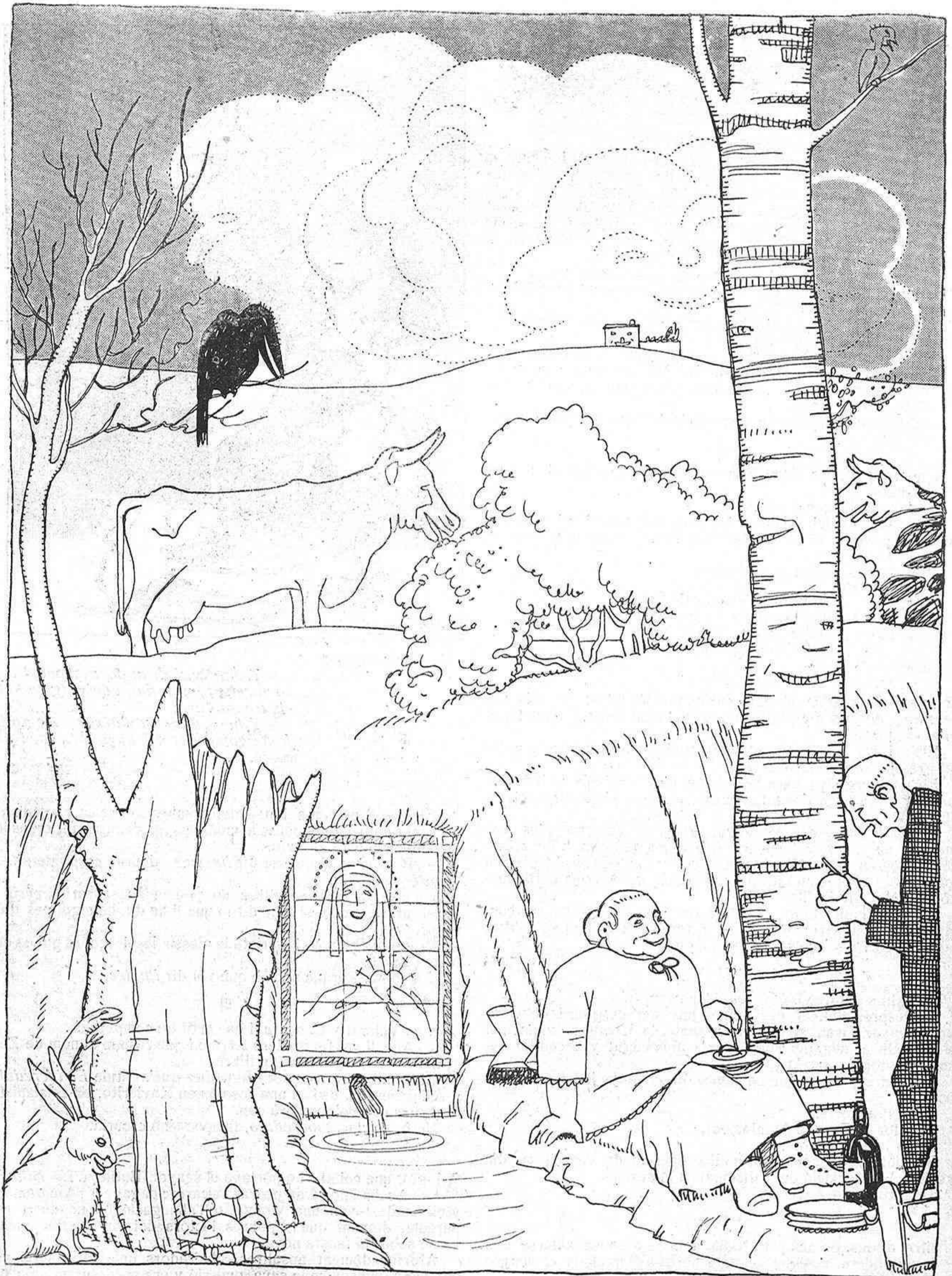
Però, es clar, l'*incrédulo*, tampoc s'ho creuria.

□

MIREU que callat s'ho portava el senyor Batlle, d'*El Diluvio*! Acaba l'home de pescar un carrec pagat per l'Ajuntament, y ell, modest com una violeta, té l'abnegació de no dirne una paraula, deixant que'ls pobres lectors del seu diari's quedin sense saber la fausta nova.

Afortunadament nosaltres, admiradors del merit, sigui allà ont sigui, subsanem la seva omissió y ens apressurem a fer pública la nova ganga obtinguda pel redactor d'*El Diluvio*.

Y diem la *nova ganga*, perquè el senyor Batlle, a més d'aquesta que ara acaben de concedirli, ja fa temps que'n disfruta

EXCURSIONISTES DE DIUMENGE

—¿Sabs, per mi, quina es la gran ventatja que té, el camp?
.....
—Que no s'hi ha de pagar lloguer.

un'altra, que li val quaranta drets cada mes, pagats també dels fondos comunals.

Endavant, endavant, Catons de la Prempsa!... Aixís es com se defensen els interessos del poble, se moralisa l'administració y s'ensenya als regidors a llaurar dret.

Lo que ara el senyor Batlle ha de fer es mirar si, ademés dels dos empleos municipals que ja té, n'arreglega algun altre, sigui petit, sigui gros.

Si ho pot conseguir, no cal que's molesti en explicarho als lectors d'*El Diluvio*.

D'això ja'ns en cuidarem nosaltres.

□

EL *Progreso* està enfadadíssim perquè els capellans de no recordem quina iglesia s'han venut o's volen vendre un manuscrit antic que, segons s'assegura, val la mar de diners.

La veritat, no'ns expliquem l'actitut del diari de don Alacandro.

Compendriem que s'indignessin altres periodics, però ¿ell?

¿Que es potser que no vol que's vengui el manuscrit, pera tenir el gust de cremarlo el dia que s'hi torni?

□

EL gran Vinaixa acaba de passar la frontera.

Es clar, l'home, aixís que al Mitgdia de Fransa hi havia revolució, cap allí't dic.

Ja l'estem veient, en un restaurant, voltat de quatre o cinc mossos que li obren *sendas* ampolles de xampany; y ell redactant un telegrama als amics de la *Casa del Pueblo* en el moment de petar els taps:

—«Companys... Gran tiroteig... Me trobo en mitg d'un formidable *pim-pam-pum*... Estic en el meu element...»

□

LA reina jove ha sigut un exit gros, franc, immens, formidable.

A la sortida del «Principal», la nit de l'estrena, tothom se feia creus de la frescor, de la galanura, de l'ufanor que encara respiren les obres del genial autor de *Terra baixa*.

Y, ben mirat, no deixa de ser altament curiós que ara, precisament en plena crisis, en els erms del teatre català hi apareguin dues flors de juvenesa: *La reina jove*... y en Guimerà.

Endavant, don Angel.

Es a dir, endavant, jove!

□

A les celdes de Montserrat per miracle no hi ha hagut aquets dies moltes desgracies.

Els tubos de les xemeneies són tan estrets, que en una celda van trobar dues criades y un infant com morts, y a les poques hores uns *chauffeurs* que també s'estaven ofegant.

Això no té res de l'altre món. En cases seglars també pot passar; però lo particular va ser que al planyers els quasi asfixiats y demanar que traguessin aquells tubos asfixiadors, un dels monjos diu que va dir:

«—Que se'ls treguin els visitants.»

Els visitants ja els treuriem, aquets tubos mata-pelegrins, però, posats a treure, treuriem tantes coses que allí destorben! Tants daurats dels altars, tanta pedra malaguanyada, tanta trafica de comestibles, y sobre tot, aquelles taques que volen representar els misteris, concurs de mal gust y pedanteria aont els nostres arquitectes, esculptors y picapedrers sembla que s'haginavingut a qui posarà més pegats a la meravellosa montanya.

□

OBRIN el paraigües si no's volen mullar. La diferencia que hi ha entre'ls in-

gressos y els gastos del pressupost municipal que actualment tenim en el teler està representada per un *dèficit de cinc milions y mitg de pessetes*.

Y això que aquest any no's parla de viatges a l'Argentina, ni de festes de Primavera, ni s'ha trassat encara el programa dels corresponents tiberis municipals, ni'l de les reglamentaries visites a Moncada, ni'l de les imprescindibles anades a Madrid, a Valencia o allà ont sigui.

Entre esquerres, dretes y centre ¡bonica estan posant a la pobre Barcelona, a aquesta Barcelona que tant diuen estimar!...

□

LA nova política més sensacional de la setmana es tan greu que no la volem arribar a creure fins que la veurem confirmada.

Ens asseguruen entrants al local que'l nostre gran pintor en Ramon Cases s'ha dat de baixa de la C. D. U. F. N. R.

No pot ser. Un home tan conseqüent en les idees com ell, soci de tants anys y panys, no pot ser que s'hagi apartat ni de la C. D., ni de la F. R.

Seria això, en cas de ser cert, que tantes lletres l'han espantat? Seria que, a les hores d'ara, ja ha retratat a tots els prohoms, y no troba més caps en la N. R.? Serà que's decanta a la dreta? O que en Junoy l'ha convensut de tornar a solidarisarse?

Es difícil de dir, però, a ser cert, ens faria dubtar de la política, y de l'influencia de la política en les arts plàstiques y decoratives, y de la conseqüencia també política.

L'amic Cases reflexionarà y tornarà a ser de les sis lletres, o, al menys, per no demanar tant, de la U. F. o de la N. R.

□

GRAN noticia pera'ls aficionats a les coses de teulades en amunt.

El vinent divendres, dia 28, hi haurà un eclipse total de Sol.

—Caram, sí que es llàstima, un automobil tan nèt y tan maco, y ab tant fane com hi ha pel carrer.

—Oh, com que ja passarem per l'acera...

Més de quatre minuts arribarà a quedar-se completament amagat el brillant astre del dia.

El meravellós fenomen comensarà a les 9 y 38 minuts del matí y acabarà a la 1 y 2 minuts de la tarde.

Això sí; devem fer una petita observació.

—¿Quina?

—Que pera veure còmodament aquet eclipse es precis, absolutament precis, trobar-se a l'Oceania, per exemple a l'isla Nassau, del grupo de l'Unió.

Perquè aquí, ¡ai!, aquí no's veurà res.

□

Dos tituls d'*El Diluvio*.

De la Exposición de Arte.

¿Porque no se ha invitado á Portugal?

Per primera vegada a la vida té *El Diluvio* tota la raó.

L'Ajuntament havia de convidar a la jove República de Portugal.

Y havia d'esser en *Tarugata*, el qui en nom y representació de la Ciutat anés personalment a sollicitar el concurs dels artistes portuguesos.

Aquets lerrouxistes no n'endevinen una!

□

EL *Ciero* ve publicant tots els discursos sobre el debat Ferrer al Congrés.

Tenim entès que'l seu proposit es ferne un llibre.

Naturalment, aprofitant la composició.

Es a dir, la lletra, perquè *composició* es un terme filarmonic.

Y tractantse de discurs del Parlament encara més: es música celestial.

□

EN una sala d'Audiencia:

—Vostè no ha sofert mai condemna?

—No, senyor.

—*Bueno*, doncs, segui y esperi's.

AMIGUES INTIMES

—Vaja, que li toparà ara al teu marit, ab això de l'intervenció al Marroc...

—Per què?

—Ai ai, ¿no ha fet molts cops d'interventor pels de la Dreta?... La Lliga'l pot recomanar a les potencies.

PETIT CORREU

De l'empresa del «Gayarre» varem rebre, pera que'ls entreguessim a persones necessitades, *cinc bonos* de pa, carn y arròs, dels que s'han repartit entre'ls pobres del districte V, com a producte de les funcions benèfiques donades en aquest popular teatre el dia 11 del corrent.

Els favorecuts ab l'obsequi agraeixen als donants la seva generosa acció.

*** El diumenge al matí tindrà lloc a la «Sala Imperi» el repartiment de premis als alumnes de l'escola catalana «Mossén Cinto» y nenes que formen part del chor infantil de la mateixa, que resultin triomfants en el certamen literari-musical organiat pel Concell directiu d'aquesta entitat.

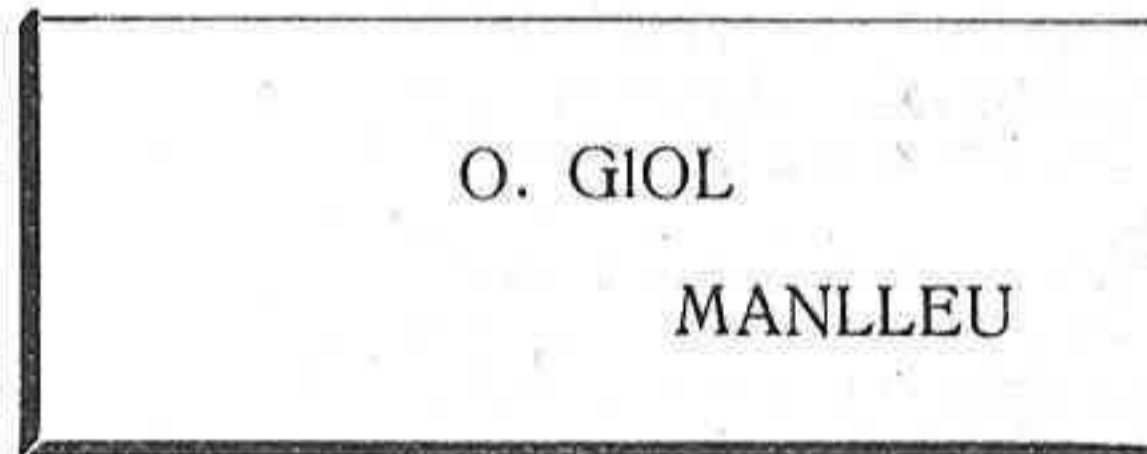
A l'acte, que acabarà ab un interessant concert vocal, hi estan invitats l'arcalde y altres distingides persones.

SOLUCIONS als darrers Trencapics

A la Xarada I: *Solsona*.—A la Xarada II: *Lola*.—A l'Anagrama I: *Entra-Renta-Trena*.—A l'Anagrama II: *Armat-Marta*.—A la Targeta: *El titella prodig-Santiago Rusiñol*.—A la Mudansa: *Gracia-Grecia*.—Al Jeroglific I: *Sobretodos*.—Al Jeroglific II: *Dues pessetes doscents centims*.—Al Jeroglific III: *Dos quarts y cinc de sis*.—Al Jeroglific IV: *Pedreta*.

TARGETA

Ab aquestes lletres, degudament combinades, formar el titul d'una sarsuela castellana en un acte.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

Administració y Redacció:

Llibreria Espanyola,
Rambla del Mitg, núm. 20
BARCELONA

Preus de suscripció:

Fòra de Barcelona,
cada trimestre:
Espanya, 3 ptes. - Extranjer, 5

Número solt: 10 centims — Atrassats: 20

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Olm, 8
BARCELONA

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

— Acaba de sortir —

GREGORIO DE LAFERRERE

Edició popular — Adaptació d'en

— SANTIAGO RUSIÑOL —

EL DALTABAIX

Preu: UNA pesseta

AVIAT SORTIRÀ EL TITELLA PRODIG

GABRIEL ALOMAR

Un volum en 8.ª : Ptes. 3

La columna de foc

SINGLOTS POETICS

per D. FREDERIC SOLER (Serafi Pitarra)

Nova edició de luxe en octau, ab profusió de ninots

La butifarra de la llibertat,
L'Esquella de la Torratxa,
Lo cantador,
Lo castell dels Tres Dragons,
¡Coses del oncle!
Ous del dia,
Les píldores d'Holloway,
Si us plau per forsa,
Un mercat de Calaf,
Un barret de rialles.
La venjansa de la Tana,
La vaquera de la piga rossa,
Les carabasses de Monroig,
En Joan Doneta,

Lo punt de les dones,
L'últim Trencalds,
L'Africana, parodia d'aquesta
magnífica òpera.
Gra y palla, paper per matar
ratos, colecció de poesies.
Lo Boig de les campanilles,
Il Profeta, parodia d'aquesta mag-
nífica òpera.
Faust, parodia d'aquesta magní-
fica òpera.
Liceistas y cruzados,
Los hèroes y les grandeses,
La mort de la Paloma.

Preu de cada singlot: DOS rals

APELES MESTRES

ABRIL

Poema cíclic. Preu: 1 pesseta

ADOLFO MARSILLACH

LA CIUDAD ANÁRQUICA

BARCELONA

Ptas. 3

EN PREMPSA

Les cent millors poesies de la llengua catalana

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravíos si no's remet, ademés, un ral pera certificar. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

DE CARA AL BON TEMPS

— Com s'ho arreglaran ara, ab la calor, pera lluir aquestes pells tan maques?
— Deizaho anar, home... Ens en ensenyaran d'altres, que encara seran mes boniques.